

Жена, която непрекъснато припада

АНАМНЕЗА

44-годишна жена с диагностицирани посттравматично стресово разстройство, биполярно разстройство и хронична обструктивна белодробна болест се явява в болница за амбулаторен преглед при ортопед. В болничното кафене тя престава да реагира. Пациентката е седирана с пропофол и интубирана. Първоначалната кръвна картина за това предполагаемо хипоксично събитие показва PO_2 от 336 mmHg. Извикан е психиатър за оценка на това парадоксално откритие. През последната 1 година пациентката е лежала в спешно отделение три пъти за синкоп и два случая на припадане при диагностично изследване. Веднъж екстубирана, болната напусна въпреки медицинския съвет. Тя има списък с алергии към повече от 30 медикамента, но не и към бензодиазепини. Претърпяла е повече от 10 операции, част от които са бариатрична хирургия, холецистектомия, апендектомия, поставяне на невростимулатор и операция на дебелото черво.

ФИЗИКАЛЕН СТАТУС

От статуса прави впечатление, че пациентката изглежда по-възрастна от 44 години. Тя е ориентирана, въпреки че е леко сънлива и има лош зрителен контакт. Пациентката проявява ограничен афект, психомоторна изостаналост и забавена реч. Тя отрича суицидни мисли и намерения, параноя или други заблуди, както и всякакви зрителни, слухови, соматични или обонятелни халюцинации. Нейният мисловен процес е целенасочен и линеен, но с блокиране на мислите.

Клиничен
случай

Въпрос:

От сметатата анамнеза и физикалния преглед, коя е според Вас най-вероятната дианоза?

- А. Голямо депресивно разстройство**
- Б. Паническо разстройство**
- В. Фиктивно разстройство**
- Г. Разстройство при употреба на вещества**
- Д. Посттравматично стресово разстройство**

Обсъждане

Верен отговор: **В. Фиктивно разстройство**

ФИКТИВНОТО РАЗСТРОЙСТВО е сериозно психично заболяване, при което индивидът умишлено се разболява или самонаранява, за да изглежда болен. Фиктивно разстройство може да възникне и когато членове на семейството или лица, които се грижат за тях, лъжливо представят други като болни, ранени или увредени. Симптомите на фалшиво разстройство могат да варират от леки (леко преувеличаване на симптомите) до тежки (наричан преди това синдром на Мюнхаузен). Човекът може да измисли симптоми или дори да подмени медицински тестове, за да убеди другите, че е необходимо лечение като например високорискова операция. Хората с това разстройство полагат големи усилия, за да скрият измамата си, така че може да е трудно да осъзнат, че техните симптоми всъщност са част от сериозно разстройство на психичното здраве. Те продължават дори без да имат видима полза или когато са изправени пред обективни доказателства, които не подкрепят твърденията им.

А. Голямо депресивно разстройство

Депресията е разстройство на настроението, което причинява постоянно чувство на тъга и загуба на интерес. Наричано още голямо депресивно разстройство или клинична депресия, то засяга начина, по който човек се чувства, мисли и държи. То води до сериозни проблеми с извършването на нормални ежедневни дейности. Депресията може да изисква продължително лечение. Симптомите на депресия включват чувство за тъга, празнота, безнадеждност, неудовлетвореност, загуба на интерес или удоволствие от дейности като секс, хобита, спорт, нарушение на съня, липса на енергия, промяна в приема на храна, забавено говорене или движение, проблеми с концентрацията и др. За много хора с депресия, симптомите обикновено са достатъчно тежки, за да причинят забележими проблеми в ежедневните дейности като работа, училище, социални дейности или взаимоотношения с другите.

Б. Паническо разстройство

Паническото разстройство е тревожно разстройство, при което болните редовно имат внезапни пристъпи на страх или паника. Симптомите на заболяването включват: усещане за приближаваща опасност, сърцебиене, изпотяване, треперене, стягане в гърлото, недостиг на въздух, главоболие, усещане за задушаване, гадене, чувство за замаяност, из-

тръпване, страх от смърт. Много хора с паническо разстройство свързват атаката с това, което са правили, когато се е случила. Те може да си помислят, че ресторантът, асансьорът или автобусът са причинили атаката. Тогава те ще избягват тези места. Това може да доведе до агорафобия.

Г. Разстройство при употреба на вещества

Разстройството при употребата на вещества (SUD) е психично разстройство, което засяга мозъка и поведението на човек и води до неспособност на лицето да контролира употребата на вещества като законни или незаконни наркотици, алкохол и лекарства. Симптомите могат да варират от умерени до тежки, като пристрастяването е най-тежката форма. Индивидите, които изпитват разстройство, свързано с употребата на вещества често се диагностицират и със съпътстващо психично разстройство като тревожни разстройства, депресия, хиперактивно разстройство с дефицит на вниманието (ADHD), биполарно разстройство, разстройства на личността и шизофрения. Факторите на околната среда, като стрес или травма, могат да причинят генетични промени, които се предават през поколенията и могат да допринесат за развитието на психично разстройство или разстройство, свързано с употребата на вещества.

Д. Посттравматично стресово разстройство

Посттравматичното стресово разстройство (PTSD) е състояние на психичното здраве, което е предизвикано от ужасяващо събитие – от преживяването му или от свидетелството му. Симптомите могат да включват ретроспекции, кошмари и силно безпокойство, както и неконтролируеми мисли за събитието. Повечето хора, които преминават през травматични събития може да имат временни затруднения с приспособяването и справянето, но с времето и добрата грижа за себе си обикновено се подобряват. Ако симптомите се влошат, продължават месеци или дори години и пречат на ежедневното функциониране, най-вероятно се касае за ПТСР. Симптомите включват натрапчиви спомени, опити за избягване разговор относно травматичното събитие, както и избягване на места, дейности и хора, които напомнят за травмата. Други симптоми са негативни промени в мисленето и настроението, промени във физическите и емоционални реакции и др. ■